

РЕШЕНИЕ

№ 4479

гр. София, 01.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 57 състав,
в публично заседание на 31.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **1923** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.13, ал.9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], [улица], комплекс „Е. суите“, сграда А, ет.5, офис 13, чрез адв.Е. Й.-Й., срещу Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което считано от 01.01.2022 г., се изменя прогнозната пазарна цена на базов товар и съответно прогнозната пазарна цена по групи производители и премиите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, определени от КЕВР с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР. В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на решението, като постановено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, липса на компетентност, при неспазване на установената от закона форма, както и в противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Моли съдът да обяви нищожност на решението, или да го отмени като незаконосъобразно на посочените в жалбата основания.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез адв.Й., поддържа жалбата на изложените в нея основания. Излага подробни съображения, включително в писмени бележки. Претендира съдебни разноски, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране чрез процесуалния

представител оспорва жалбата. Поддържа, че решението е законосъобразно и в тази връзка изразява искане да се отхвърли жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ не се представлява в съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят [фирма] притежава и експлоатира фотоволтаична централа с местонахождение землище на [населено място], [община], ПИ №160311 и ПИ№160241, местност „К.“, с мощност 5 MW. Електрическата централа на жалбоподателя е въведена в експлоатация с разрешение за ползване №ДК-07-Я-53 от 22.05.2012 г. На 12.12.2011 г. жалбоподателят сключва договор за присъединяване на електрическата централа към електроразпределителната мрежа на [фирма]. На 25.06.2012 г. [фирма] сключва договор с [фирма] за изкупуване на електрическа енергия, а на 26.07.2013 г. договор за достъп до електроразпределителната мрежа на производител на електрическа енергия от възобновяеми източници с [фирма].

На 31.10.2018 г. жалбоподателят сключва договор за компенсиране с премии №ВЕИ-54/31.10.2018 г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, съгласно измененията на Закона за енергетиката (ЗЕ) от 2018 г. и следващи, с които отпада изкупуването на електроенергия по преференциални цени за ВЕИ производители с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW и с които се прекратява действието на сключените договори за изкупуване. Към датата на сключване на Договора за изкупуване в сила е било Решение Ц-18/20.06.2011 г., от което приложимата за централата на жалбоподателя цена е била 485.60 лева/МВтч. Съгласно приетото от КЕВР ценово Решение №Ц-25/01.07.2021 г., премията за жалбоподателя е била в размер на 374.07 лева/МВтч.

С решение №Ц-25 от 01.07.2021 г. в частта по т.ХІХ, КЕВР е определила за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. премии за електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ), произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

Със заповед №З-Е-319 от 07.12.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

За извършения анализ е изготвен Доклад с вх.№Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г., който е приет от КЕВР с решение по т.1 от Протокол №287 от 13.12.2021 г. Със същото решение, с което е приет докладът, КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. премии.

С решение по т.1 от Протокол №287 от 13.12.2021 г., КЕВР е открила процедура по изменение на премиите, определение в Решение №Ц-25 от 01.07.2021 г. при условията

на чл.31б, ал.2 от ЗЕ, като е приела съкратена процедура и срокове за нейното провеждане. Насрочено е обществено обсъждане на проекта на решението за 15.12.2021 г. от 10.00 часа, което да се проведе по реда на т.8 от решение по на КЕВР от Протокол №175 от 05.08.2020 г. Сроктът, който е предоставен за становища на заинтересованите лица по проекта на решение е до 17:00 часа на 17.12.2021 г. На същата дата на страницата на КЕВР е публикувано обявление за насроченото обществено обсъждане, ведно с приетия доклад и проект на решение за изменение на Решение №Ц-25/01.07.2021 г.

На 01.01.2022 г. на основание чл.31б, ал.2 от ЗЕВИ и §28, ал.3 от ПЗР на ЗЕВИ, обн. ДВ,бр.9 от 2021 г., чл.14, ал.1 от ЗЕ, чл.40, ал.2 от Наредба №1 за регулиране на цените на електрическа енергия (Наредбата), КЕВР уведомява на страницата си, че приема Решение №Ц-2/01.01.2022 г., с което са изменени определените с Решение №Ц-25/01.07.2021 г. премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, съобразно изискванията на АПК, от лице с активна процесуална легитимация, срещу административен акт по чл.13, ал.9 от ЗЕ, пред надлежен съд и от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна, по следните съображения: Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. е издадено от компетентен административен орган, в съответствие с правомощията му. Прието е при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на комисията, който съответства на изискванията на закона, подписано е, поради което, съдът намира, че същото е издадено от компетентен орган. Решението е издадено и при спазване на изискването за форма, установено в разпоредбата на чл. 59 АПК, съдържа подробни мотиви, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му. Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. е постановено при спазване на процедурата, регламентирана в ЗЕ.

Между страните няма спор, че [фирма], ЕИК[ЕИК], е производител на електрическа енергия от възобновяеми източници. В рамките на съдебното производство КЕВР е поискала от жалбоподателя, а последният е предоставил копия на заявления, подадени от дружеството към Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за произведената от жалбоподателя енергия, както и копия на банкови преводни нареждания за извършените от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ плащания на дължимите премии за месеците януари и февруари 2022 г.

Съгласно чл.21, т.8б от ЗЕ, КЕВР определя размера на премиите за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW, ежегодно в срок до 30 юни. Така определените премии за електрическа енергия произведена от възобновяеми източници, се прилагат за срок от една година – от 01.07. на текущата година, до 30.06. на следващата година.

Премията се определя като разлика между определената до влизане в сила на съответното изменение на ЗЕ преференциална цена, съответно актуализираната преференциална цена на обекта, и определената за този период прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, в зависимост

от първичния енергиен източник, съгласно § 68, ал.3 от ПЗР на ЗИДЗЕ (обн.ДВ. бр.38 от 2018 г.), § 33, ал.3 от ПЗР на ЗИДЗЕ (обн.ДВ. бр.9 от 2021г.) и чл.22 а от Наредба №1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ).

Съгласно чл.31б, ал.2 от ЗЕ, Комисията има право при необходимост да измени определени премии, но не по-често от веднъж на шест месеца, при условие, че е налице съществено изменение между определената прогнозна цена за базов товар спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. Аналогична на чл.31б, ал.2 от ЗЕ е разпоредбата на чл.40, ал.2 от НРЦЕЕ.

Съществено изменение, според § 1, т.1б от Наредбата е налице, когато има наличие на изменение с над 15 на сто.

В чл. 53 от НРЦЕЕ е предвидено, че в случаите на чл.40, КЕВР може да приеме съкратени процедури и срокове и още, че решението за изменение на цените влиза в сила от деня на приемането му от Комисията и тя го публикува на интернет страницата си.

Както бе посочено по-горе, със заповед № 3-Е-319 от 07.12.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

За извършения анализ е изготвен Доклад с вх.№Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г., който е приет от КЕВР в закрито заседание с решение по т.1 от Протокол №287 от 13.12.2021 г. Със същото решение, с което е приет докладът, КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. премии. Открита е процедура по изменение на премиите, определени в Решение №Ц-25 от 01.07.2021 г. при условията на чл.31б, ал.2 от ЗЕ, като Комисията е приела съкратена процедура и срокове за нейното провеждане.

На 13.12.2021 г. в секция „Новини“ на интернет страницата на КЕВР е било публикувано съобщение за покана за провеждане на обществено обсъждане на проекта на Решение №Ц-2, за 15.12.2021 г. от 10:00 часа, което да се проведе по реда на решение по Протокол №175 от 05.08.2020 г., по т.8 на КЕВР, с цел ограничаване на разпространението на коронавирус S.-CoV-2 и недопускане на прекъсване на работата на КЕВР и на нейната администрация, за срока на обявената извънредна епидемична обстановка. Комисията е поканила заинтересованите страни по смисъла на чл.14, ал.2 от ЗЕ за дистанционно участие в общественото обсъждане чрез писмени въпроси и изказвания (изпратени на имейл на служител на Комисията до 16:00 часа на 14.12.2021 г.) и чрез програмата за съобщения S., за което е трябвало да заявят участие в срок до 16:00 часа на 14.12.2021 г.

Срокът, който е предоставен за представяне на становища и възражения от заинтересованите лица по проекта на решение е до 17:00 часа на 17.12.2021 г., т.е. два дни.

Съгласно чл.47 от Наредбата, в процедурата по определяне на цени, КЕВР е длъжна след приемане на доклада на работната си група, да насрочи открито заседание за

обсъждането му със заинтересованите страни. Последните имат срок до 3 дни от обсъждането да представят становища и възражения.

В случая, Комисията е предоставила два дни на заинтересованите лица за представяне на становища и възражения, предвид приетата от нея съкратена процедура.

През посоченият период, в Комисията са постъпили 28 становища и възражения от заинтересовани лица. Решението на регулаторния орган е взето на закрито заседание, при извършена преценка и обсъждане на становищата и възраженията на заинтересованите лица, след което е публикувано на същата дата - 01.01.2022 г., видно от стр.31 от административната преписка.

Неоснователно е твърдението на жалбоподателя, че обжалваното решение на КЕВР не е съобразено с принципа на равенство, предвиден в чл.8, ал.1 от АПК, съгласно който всички лица, които са заинтересовани от изхода на административното производство, имат равни процесуални възможности за участие в него за защита на свои права и законни интереси. Както бе посочено по-горе, въпреки проведената съкратена процедура, видно и от административния акт, заинтересовани страни са имали възможност и са взели участие в административното производство, като са представили становища и възражения, които са били обсъдени от КЕВР.

Не е основателно и твърдението на жалбоподателя, че Комисията не се е съобразила с принципа на равнопоставеност, въведен в чл.23, т.5 от ЗЕ, тъй като процесното решение касае единствено производителите на електроенергия от възобновяеми източници, поставяйки ги в неравностойно положение спрямо останалите. Законодателят е предвидил различен процесуален ред за определяне цените, респ.премиите, по отношение на дружествата с високоефективно производители на топлинна и електрическа енергия, с оглед отчитане на конкретните специфики на този вид производство.

Според жалбоподателя, с приемане на процесното решение Комисията нарушава и принципа за съразмерност, предвиден в чл.6, ал.2 и ал.5 от АПК, съгласно който административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава, както и принципът за предвидимост, залегнал в чл.13 от АПК. В случая целта, за която е издадено процесното решение, е да се осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите по цялата верига от производството, което не нарушава принципът на съразмерност. Законодателят изрично е допуснал възможността да се изменят премии, определени с решение на Комисията, и това изменение да се извърши преди да изтече периодът, за който са били определени премиите, при условие, че е налице обективният факт на съществено изменение между определената прогнозна цена на борсов товар за този период, спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар. Тази нормативна възможност не накърнява принципа на последователност и предвидимост.

Доводите на жалбоподателя, че изтичането на мандата на двама от членовете на състав „Енергетика“ на Комисията, води до приемането на незаконосъобразен административен акт са неправилни. Тъй като обществените отношения в областта на енергетиката са от изключителна важност, то законодателят е предвидил механизъм за постоянно и безпроблемно функциониране на институциите, извършващи контрол и регулиране в тази област. КЕВР е компетентен орган на територията на Република България да взима решения в областта на енергетиката и ВиК услугите. Именно

предписания от закона постоянен характер на комисията като орган, не позволява същата да остане без състав, който да не може да упражнява правомощията си и да взема необходимите решения, каквото е и оспорваното решение. Така в случай, че мандатът на някой от членовете на КЕВР, или нейния председател изтече и същите не могат да бъдат заменени с други, то законът е обезпечил безпроблемното функциониране на Комисията. В тази връзка, в разпоредбата на чл.11, ал.5, изр.2 от ЗЕ е посочено, че членовете на Комисията продължават да изпълняват своите функции и след изтичането на мандата им, до встъпване в длъжност на новите членове.

Съдът не счита за основателни твърденията на жалбоподателя, че оспорения административен акт противоречи с целта на закона и нормите на специалния закон – Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), в който изрично се предвиждат формите за насърчаване на инвестициите в областта на възобновяемата енергия и на свободната стопанска инициатива в страната. С измененията на ЗЕВИ и отпадане на стимулите по чл.18, ал.1, т.6, т.7 и т.8 от ЗЕВИ и чл.31 и чл.32 от ЗЕВИ (§54 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр.17 от 2015 г. и §20 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр.56 от 2015 г.), държавната политика в областта на развитието на енергията от възобновяеми източници е свързана с отпадане на задължението за изкупуване на произведената енергия по преференциална цена за фиксиран период от време и въвеждане на нови стимули в тази връзка, които да съответстват на чл.107 и 108 от Договора за функциониране на европейския съюз, които забраняват прекомерната държавна помощ. В тази връзка са и измененията на ЗЕ, въведени с § 68 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, чл.38 от 2018 г., §34 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр.41 от 2019 г. и §28 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр.9 от 2021 г., които предвиждат прекратяване на дългосрочните договори за изкупуване на енергия на преференциална цена и преминаване към изцяло нов, пазарноориентиран модел – на договори чрез компенсиране с премии, които от една страна минимизира ефектите от прекомерната държавна помощ, а от друга създава стимули за активно поведение на производителите на пазара на електрическа енергия. Това от своя страна допринася за неговата ликвидност и постигане на оптимални цени за всички участници в производството, търговията и потреблението на електрическа енергия.

В жалбата се посочват аргументи за противоречие на Решение №Ц-2/01.01.2022 г. с наложения мораториум от Народното събрание на РБ (НС) с Решение прието на 15.12.2021 г., обн.ДВ, бр. 108 от 17.12.2021 г. Настоящият съдебен състав не е съгласен с твърденията на жалбоподателя. Действително, с Решение за изменение и допълнение на Решение на НС за справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15.12.2021 г. (обн.ДВ, бр. 108 от 17.12.2021 г.), НС е наложило мораториум върху цената на електрическа енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16.12.2021 г., като срокът на неговото действие е до 31.03.2022 г. В конкретния случай, административното производство по издаване на процесното решение е свързано с изменението на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии, които се изчисляват като разлика между вече определени, съответно актуализирани преференциални цени на електрическата енергия и прогнозната цена на организирания борсов пазар. Следва да се има предвид също, че по силата на чл. 100, ал. 4 от ЗЕ

сделките, които се сключват от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0,5 MW и над 0,5 MW, се осъществяват на организиран борсов пазар на електрическа енергия по свободно договорени цени. Следователно тези сделки, се осъществяват по свободно договорени цени извън регулирания пазар. Предвид изложеното, решението на НС за налагане на мораториум върху цената на електрическата енергия на регулиран пазар не е приложимо по отношение на акта на КЕВР за изменението на Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР, в частта по т. X., с което са определени за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. премии за електрическа енергия от ВИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. Както е посочил и регулаторния орган, в случай, че не бъдат изчислени премии спрямо постигнатата цена на електрическата енергия на организирания борсов пазар, то премиите, които следва да бъдат изплатени за срока на мораториума от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0,5 MW и над 0,5 MW, ще доведат до свръхпечалба на последните от една страна, а от друга - ще се отрази крайно негативно на бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Предвид всичко гореизложено съдът счита, че при постановяване на решението не са допуснати нарушения на административно-производствените правила, обосноваващи отмяна на акта на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146, т. 3 от АПК. Решението е постановено от специализирания регулаторен държавен орган в рамките на законовата компетентност на КЕВР, при спазване на всички приложими материалноправни разпоредби, поради което същото е законосъобразно и обосновано.

С оглед изхода на спора, на ответника Комисията за енергийно и водно регулиране, които са изпратили процесуални представители в съдебно заседание, се дължи присъждане на юрисконсултско възнаграждение, което съдът на основание чл.78, ал.8 ГПК вр. с чл.144 АПК определя на 150 /сто и петдесет/ лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2 АПК Административен съд София - град, 57 състав, III – то отделение

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата, подадена на [фирма], ЕИК[ЕИК], чрез адв.Е. Й.-Й., срещу Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което считано от 01.01.2022 г., се изменя прогнозната пазарна цена на базов товар и съответно прогнозната пазарна цена по групи производители и премиите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, определени от КЕВР с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР .

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 150/сто и петдесет/ лева.

Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок пред ВАС.

СЪДИЯ: